

NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Deres ref: 22/967-

Vår ref: GAM/SSM

Oslo, 9. august 2022

Utredning av organisering av veisektoren

Norges Lastebileier-Forbund (NLF) representerer 3000 bedrifter og transport-sentraler med 20.000 lastebiler og 23.000 sysselsatte. NLF er den største nærings- og arbeidsgiverorganisasjonen for norsk landtransport av gods, og våre medlemmer har veiene i Norge som sitt arbeidsgulv.

Fremtidens organisering av organisering av veisektoren

Vi vil takke for muligheten til å komme med innspill til regjeringens ønske om å utrede organiseringen av veisektoren. Det viktigste er at veisektoren organiseres på en slik måte at det bygges mer og sikrere vei for pengene, og at veiene driftes og vedlikeholdes slik at de er forsvarlige og trygge å kjøre på året rundt.

På nåværende tidspunkt er det for tidlig å evaluere hvilke effekter dagens organisering av veisektoren har hatt. Den har ikke fungert lenge nok til at vi kan få et tydelig bilde av de positive effektene og mulige utfordringer for bygging og vedlikehold av vei. Vi støtter likevel regjeringen i at organiseringen på et tidspunkt må evalueres slik at vi kan få best mulig effekt av veiprojekter. Når det skal evalueres må man tenke helhetlig på sektoren. Det inkluderer da hvordan man mest effektivt bygger nye veier, oppgraderer og vedlikeholder eksisterende veier, og hvordan veiene skal driftes.

En utredning av organisering av veisektoren må belyse disse punktene:

Hvordan vi kan videreføre de gode erfaringene fra dagens organisering av veisektoren, og etableringen av Nye Veier AS.

Det er for tidlig å konkludere på følgene av dagens organisering av veisektoren, men vi kan allerede nå se mange gode effekter fra blant annet Nye Veier AS. Måten Nye Veier AS driver har vært en suksess når det gjelder helhetlig veiutbygging av lengre strekninger, lavere kostnader på veibyggingen og bygging av samfunnsøkonomiske prosjekter. Flere aktører som pusher hverandre, er positivt. Å bygge på hverandres best practices, og se på prosjekter med nye øyne, har ført til innovasjon og at aktører har måttet tenke nytt og omstille seg.

At Nye Veier har bidratt til rask og vellykket veiutbygging er udiskutabelt, og flere strekninger som det nå er trafikk på, hadde neppe vært ferdigstilt uten Nye Veier. Utredningen må ta med seg disse gode erfaringene. Det går an å se på porteføljen til Nye Veier AS, og om de skal få en større rolle i den videre veiutviklingen. Samtidig må også utfordringer avdekkes slik at de kan utbedres. At det avdekkes enkelte utfordringer betyr ikke at det er behov for en større omorganisering, men man kan identifisere mindre og lett gjennomførbare endringer.

Hvordan sikrer vi helhetlig og sammenhengende veiutbygging

En mer helhetlig og sammenhengende veiutbygging er en av suksessene vi så langt har sett med dagens organisering. Prinsippet om helhetlig utbygging må fortsette for å sikre veier med god sikkerhet og framkommelighet. Organiseringen må sikre en gjennomgående standard, for å hindre sprang både når det gjelder kvaliteten på veiene, vedlikeholdet og driften. I tillegg må det sikres overordnet trafikkplanlegging, spesielt der det pågår flere prosjekter med ulike aktører i samme område eller i forlengelsen av hverandre. Arbeidet må koordineres slik at framkommeligheten sikres under byggingen.

Hvordan sikre forsvarlig drift og vedlikehold av vei

Veisektoren må organiseres slik at det sikres forsvarlig drift og vedlikehold av eksisterende vei. Et spørsmål er hvem som skal drifte fylkesveiene. NLF har sett utfordringer etter at fylkeskommunene overtok driften av fylkesveiene fra Statens Vegvesen. Fylkesveiene er de farligste veiene å kjøre på, og NLF ser store forskjeller mellom fylkeskommunenes drift. Det må sikres helhetlig drift av fylkesveinettet og mer penger til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet. Organiseringen må også sikre at man i tillegg til å bygge ny vei oppgraderer eksisterende vei og tar igjen det generelle vedlikeholdsetterslepet på hele veinettet. Det er behov for økt samspill mellom de ulike veieierne og organiseringen bør sørge for økt samarbeid i stedet for at hver enkelt aktør ser med skylapper på sine egne prosjekter.

Hvordan sikre at samfunnsnyttige prosjekter blir prioritert

Det er viktig at veiutbygging skjer med faglig begrunnelse for å sikre at samfunnsnyttige prosjekter blir prioritert. En fare er at enkelte veiprojekter ender opp som politiske kasteballer og forhandlingskort. Ved at politikere fører en politikk der de gir hjemdistriktene sine flotte men upraktiske praktprosjekter risikerer vi dyre løsninger som ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomme. Dette går på bekostning av prosjekter som er langt mer nyttige og rimeligere. I vurderingen av om prosjekter har tilstrekkelig samfunnsnytte, må det legges særskilt vekt på næringslivets og dermed godstransportens behov, ikke hva som gjør enkeltpolitikere populære ved neste valg. Organiseringen av veisektoren må derfor sikre faglig forankret og samfunnsnyttig veiutbygging.

Oppsummert mener Norges Lastebileier-Forbund at:

- Det er for tidlig med en utredning av effektene av dagens organisering av veisektoren. Det er nødvendig å la dagens organisering ligge i ro for å sikre et godt nok grunnlag til å se hva som bør utbedres og videreføres.
- Man må videreføre de gode erfaringene fra Nye Veier AS
- Når dagens organisering har fungert tilstrekkelig lenge til at det er samlet nok erfaring til å kunne vurdere veien videre, bør en utredning ta høyde for hvordan vi kan videreføre de gode erfaringene med dagens organisering med mål om at:
  - o det bygges mer og sikrere vei for pengene
  - o det sikres forsvarlig drift, oppgradering og vedlikehold av eksisterende vei.
- En utredning må ta for seg veisektoren i sin helhet, med bygging, oppgradering, vedlikehold og drift av vei, uavhengig av veieier.

Vennlig hilsen

Norges Lastebileier-Forbund

Geir A. Mo
Administrerende direktør

Stian Skarheim Magelssen
Saksbehandler